

Landskap: S k å n e Upptecknat av: Walter Welin
 Härad: L u g g u d e Adress: f.d.Gruvarbetaren
 Socken: xxxx Höganäs Stads? Berättat av: Fritz Oscar Bogren
 Uppteckningsår: 1941 Född år 1864 i Höganäs

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Adress: Allégatan 15, Höganäs. Födelsedag: 13/10

Nyåret.	s. 1.
Trettondagen.	s. 2.
Tjugondagen.	s. 3.
Fastlagen.	s. 4.
Vårfrudagen.	s. 5.
Påskan.	s. 6.
Valborgsmässoafton och 1:a maj.	s. 7.
Pingst.	s. 8.
Mikaeli marknad.	s. 9.
Ljusinbrinning.	s. 10.
Mårten.	s. 11.
Lucia.	s. 12.
Julen.	s. 13-14.
Julaftonsmorgonen på fabrikerna,	s. 15.
Övernaturliga väsen.	s. 16.
Koleran 1873.	s. 17.
Slagsmål mellan ungdomen.	s. 18.
Väderleken.	s. 19.
Skrämman barn.	s. 20.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M. 7478 :1.

Landskap: S k å n e Upptecknat av: Walter Welin
Härad: L u g g u d e Adress: _____
~~Socken:~~ H ö g a n ä s S t a d . Berättat av: Fritz Bogren
Uppteckningsår: 1941 Född år 1864 i Höganäs

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Nyåret.

- Hur firades nyåret.
- Då hade vi samma mat som vi hade på julafton. Dessutom sköts nyåret in kl. 12 på natten av ungdomen.
- Brukade inte ungdomen skriva årtalet med krita på dörrarna?
- Det har jag aldrig sett här uppe.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R

M. 7478:2

Landskap: S k å n e Upptecknat av: Walter Welin
Härad: L u g g u d e Adress: _____
~~Staden:~~ Hö g a n ä s S t a d . Berättat av: Fritz Bogren
Uppteckningsår: 1941 Född år 1864 i Höganäs

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Trettondagen.

-Förekom stjärngossar förr i tiden?
-Inte i äldsta tid men för 40 år sedan har här varit stjärn-
gossar, som varit ute och gått.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

M. 7478:4.

Landskap: S k å n e Upptecknat av: Walter Welin
Härad: L u g g u d e Adress:
x Socken: H ö g a n ä s S t a d Berättat av: Fritz Bogren
Uppteckningsår: 1941 Född år 1864 i Höganäs

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Fastlagen.

- Hur firades fastlagen?
- Då slög vi katten ur tunnan.
- Var?
- På många ställen. På Schweitz slogs årligen. Alla som slog voro utklädda och tunnan hängde hos Schweitz inne i salen. Utomkring slög ungdomen i gårdarna på 10-15-20 olika ställen.
- Förekom aldrig fastlagsris?
- Nej. Men vi hade alltid bullar, hembakta, med mjölk på måndagen. Man kunde också köpa bullar hos bagarna. Tisdagen var pannekagstisdag.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

M. 7478:5.

Landskap: S k å n e Upptecknat av: Walter Welin
Härad: L u g g u d e Adress: _____
~~Soeken~~ Hö g a n ä s S t a d . Berättat av: Fritz Bogren
Uppteckningsår: 1941 Född år 1864 i Höganäs

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Vårfrudagen

firades inte alls. Man sade ingenting om tranan, inte heller att man skulle lägga sig vid dagsljus och inte heller åt man våfflor.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N.R.

Mer 7478-6

Landskap: S k å n e Upptecknat av: Walter Welin
Härad: L u g g u d e Adress:
~~SOCKEN:~~ Hö g a n ä s S t a d Berättat av: Fritz Bogren
Uppteckningsår: 1941 Född år 1864 i Höganäs

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Påskan.

- Hur firades påskan? Var t.ex. dymmelveckan känd?
- Dymmeln var oss bekant.
- Tände ni påskeldar?
- Nej. Vi ha aldrig haft eldar här i Höganäs. Men från Tivoli-höjden ha vi sett att de haft i Danmark.
- Risade ni aldrig varandra vid påskan?
- Nej. Men vi roade oss med äggrullning ute i det fria. Var det fullt väder ute, kunde vi även hålla till inomhus. Vi skaffade oss blå, röda och gula ägg. Vita förekom aldrig vid äggrullning.
- Hur färgades äggen?
- I färgpulver men även äggskal användes som färgmedel.
- Hundkex?
- Nej. Men jag har hört och sett att de varit ute och plockat stenmossa till äggfärg. Även kaffesump förekom.
- Ät ni aldrig särskild påskgröt?
- Nej.
- Inte heller lutfisk?
- Nej, det var svårt att få sådan då. Skärtorsdagen reste folk däremot till Blåkulla.
- Förekom särskilda utklädningar vid påskan?
- Nej, det var endast vid fastan då vi slog katten ur tunnan.
Långfredagen skulle man vara i absolut stillhet.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

Me. 7478:7

Landskap: Skåne Upptecknat av: Walter Welin
Härad: Luggude Adress:
~~XXXXX~~ Höganäs Stad. Berättat av: Fritz Bogren
Söcken:
Uppteckningsår: 1941 Född år 1864 i Höganäs

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Valborgsmässoafton och 1:a maj.

-Förekom eldar?

Nej. Men vi sjöng maj i by och det förekommer än i dag, fast att det nu är mindre som går omkring. Vi fick ägg eller pengar. Vi brukade gå ut till gårdarna också, ty där hade de ju mycket ägg. Vi fick halva tjog och ibland också hela. För det mesta delade vi äggen, varefter vi åt dem. Äggtoddy drack vi aldrig. Vi åt äggen kokta. Men de vuxna brukade ibland dricka mærg i benen siste april och 1:a maj. De gick på hotellet och drack brännvin och bier. Man köpte också hem och drack hemma för all del. Ett gäng på en 5-6 stycken kom samman. Däremot drack vi aldrig sav.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

M. 7478:8.

Landskap: S k å n e Upptecknat av: Walter Welin
Härad: L u g g u d e Adress: _____
~~Staden:~~ H ö g a n ä s S t a d . Berättat av: Fritz Bogren
Uppteckningsår: 1941 Född år 1864 i Höganäs

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Pingst.

-Åt ni särskild pingstgröt till pingst?

-Nej.

-Satte ni in grönt inomhus?

-Ja, om björken slagit ut.

-Klädde ni sängarna med grönt?

-Nej. Något sådant hade vi aldrig för oss här i Höganäs, men 2 dag pingst for vi till Haga, där det var dans inne. Vi åkte med hästkjuts och när vi for tillbaka hade vi klätt ekipagen med löv.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

M. 7478:9

Landskap: S k å n e Upptecknat av: Walter Welin
Härad: L u g g u d e Adress:
~~Socken:~~ H ö g a n ä s S t a d Berättat av: Fritz Bogren
Uppteckningsår: 1941 Född år 1864 i Höganäs

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Mikaeli marknad.

Sista lördagen i oktober var en stor dag här uppe i Höganäs förr i tiden. Det var den trevligaste dagen som vi pojkar över huvud taget hade på året. Då var här fullt med karuseller och "komedianter" d.v.s. akrobater. En tid hade nöjesfältet vid Prins Carls schakt, en tid hade de det borta vid stationen och på slutet vid Kommunala skolan. Marknaden existerar än i dag, men det går inte längre till på samma livliga sätt som förr. På sista åren ha de bara haft karameller, stegar, baljor och kvastar.

-Förekom aldrig någon speciell julmarknad?

-nej.

Nu ha de torgdagar var onsdag och var lördag på Nedre, och drängar och pigor äro inte längre fria en hel vecka som de voro förr i tiden.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 7478:10.

Landskap: S k å n e Upptecknat av: Walter Welin

Härad: L u g g u d e Adress: _____

~~Soeken~~ H ö g a n ä s S t a d . Berättat av: Fritz Bogren

Uppteckningsår: 1943 Född år 1864 i Höganäs

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Ljusinbrinning.

Okänd i Höganäs.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R

7478:11

Landskap: Skåne Upptecknat av: Walter Welin
Härad: Luggude Adress:
Söcken: Höganäs Stad. Berättat av: Fritz Bogren
Uppteckningsår: 1943 Född år 1864 i Höganäs

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Mårten.

-Hur firades Mårten?

-Med gås, fisk och gröt.

-Sålades gässen på torget?

-Nej för all del. Man tingade av bönderna och dessa kom hit med dem. Mårtensafton var högtid. De som inte hade råd att ha gås hade åtminstone en höna. I mitt hem hade vi sålunda alltid en höna Mårtensafton.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

M. 7478:12.

Landskap: S k å n e Upptecknat av: Walter Welin

Härad: L u g g u d e Adress: _____

~~socken~~ H ö g a n ä s S t a d . Berättat av: Fritz Bogren

Uppteckningsår: 1943 Född år 1864 i Höganäs

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Lúcia

firas nu litet grand, men förr i tiden visste vi inte vad
Lúcia var för något. Seden har kommit i bruk här uppe först i
senare tid, under de allra sista åren.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N.R.

M. 7478:13.

Landskap: S k å n e Upptecknat av: Walter Welin
Härad: L u g g u d e Adress: _____
Söcken: H ö g a n ä s S t a d . Berättat av: Fritz Bogren
Uppteckningsår: 1941 Född år 1864 i Höganäs

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Julen. J.

-Bakade ni hemma till jul?

-Ja då. Vi bakade sursött bröd, sött bröd, vetebröd och grövt bröd. Bolaget höll tre stycken bagerier åt oss, som bara arbetarna fick baka i.

-Förekom slakt också?

-Ja visst. Grisen skulle ju slaktas. Grisarna hade vid vid Ruuths schakt. Där var 20-30 stycken som hade grisar. Vi fick själva bygga stiorna, men Bolaget släppte till marken. I gamla tider fick vi lov att ha grisar inne i samhället. Vid nuvarande Långgatan var grisaboer ända till 1873, då koleran grasserade. Se'n fick vi inte lov att ha grisar inom samhället.

-Förekom julgran?

-Vi hade ingen julgran, men jag vet att de i hemmen hade små granar. Vi hade i stället en ljuskrona som vi hängde i taket.

-Hur såg denna ut?

-Den var av ståltråd, klädd med rött och blått papper. Så satte vi ljus i.

-Hemstöpta?

-Nej, köpta. Här var svårt att få granar uppe. Inte heller hade vi gran utanför dörren.

-Satte ni inte heller upp kärve åt fåglarna?

-Nej.

-Hur hade ni det ställt med julklapparna?

-Julklappar förekom inte i vårt hem. Vi hade det så fattigt. Men så småningom började vi få en liten sak. Klapparna kastades alltid in.

-Förekom aldrig utklädda tomtar eller bockar?

-Nej.

forts.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M. 7478:14

Landskap: S k å n e Upptecknat av: Walter Welin
Härad: L u g g u d e Adress: _____
~~xxv~~ Socken: H ö g a n ä s S t a d . Berättat av: Fritz Bogren
Uppteckningsår: 1941 Född år 1864 i Höganäs

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Julen 2.

-Sköts julen in?

-Nej. De blåste in julen och det har de gjort så länge
Bolagets orkester har varit till. De blåste på torget jul-
aften, och så ringde de in julen i kyrkan.

-Varav bestod julmaten?

-Gröt, fisk men inte skinka. Vi hade litet kokt fläsk till
jul men inte någon särskild skinka.

-Skulle man vara stilla på juldagen?

-Det var efter behag. Långfredagen skulle man däremot vara i
absolut stillhet.

-Var ottan besökt mycket?

-Ja då. Och vi hade alltid ljus i fönstren under hela morgonen
tills det blev ljust.

-Körde ni aldrig ill ottan?

-Nej, vi hade ju kyrkan strax intill.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

No. 7478:15.

Landskap: S k å n e Upptecknat av: Walter Welin
Härad: L u g g u d e Adress:
~~Staden~~ Hö g a n ä s S t a d Berättat av: Fritz Bogren
Uppteckningsår: 1941 Född år 1864 i Höganäs

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Julaftonsmorgonen på fabrikerna. /Julasmällar.

Fabrikerna hade tänt och dekorerat tidigt på morgonen. Vem som helst fick gå in. Smedjan hade också tänt. När vi kolhuggare gick på vårt arbete denna morgon, så skulle vi först gå in och se hur fint de hade gjort i smedjan. Smedjan hörde nämligen till Bolaget. Smederna brukade då glödga ett järn, och så slog de vatten på städet. Så lade de det varma järnet på städet som slog med en slägga. Oj, vad det smäll. Det var julasmällar.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

M. 7478 : 16.

Landskap: S k å n e Upptecknat av: Walter Welin
Härad: L u g g u d e Adress: _____
~~xxxx~~ Socken: H ö g a n ä s S t a d . Berättat av: Fritz Bogren
Uppteckningsår: 1941 Född år 1864 i Höganäs

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Jättar.

Ingenting

Troll.

Ingenting.

Bäckhästen.

Ingenting.

Bäckamannen.

I mina pojkar såg vi irrbloss, "vättebloss". Det var Bäckamannen som var ute och gick.

Gastar.

Jag har aldrig hört att gastar brukade hänga sig på folks ryggar på Gastagutan.

Gruvvarsel.

Några dylika har jag inte hört talas om.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

M. 7478:17.

Landskap: S k å n e Upptecknat av: Walter Welin
Härad: L u g g u d e Adress: _____
Söcken: H ö g a n ä s S t a d . Berättat av: Fritz Bogren
Uppteckningsår: 1941 Född år 1864 i Höganäs

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Koleran 1873.

Många dog då. Nå'n kom från någon annan plats och drog smittan hit. Ingen speciell utpekades. Jag var nio år då. Far dog i koleran. Han var 29 år gammal. Han dog liksom de flesta hemma, ty här var inte alls några stora sjukhus då.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

No. 7478:18.

Landskap: S k å n e Upptecknat av: Walter Welin
Härad: L u g g u d e Adress:
~~Söcken:~~ H ö g a n ä s S t a d Berättat av: Fritz Bogren
Uppteckningsår: 1941 Född år 1864 i Höganäs

Slagsmål mellan ungdomen.

Storskolan låg där Höganäsbanken nu ligger. Höganäs var indelat i Övre och Nedre. De som bodde i Nedre gick i skolan i Övre. Vi som bodde på Övre följde efter dem som bodde på Nedre, och vintertid lunde det bli väldiga slagsmål med snöbollar. Även sommartid förekom slagsmål mellan de två partierna.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. Ma. 7478:19.

Landskap: S k ä n e Upptecknat av: Walter Welin

Härad: L u g g u d e Adress: _____

Sooken: H ö g a n ä s S t a d . Berättat av: Fritz Bogren

Uppteckningsår: 1941 Född år 1864 i Höganäs

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Väderleken.

Om det regnar på 7-sovardagen så blir det regn i 7 veckor.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 7478:20.

Landskap: S k å n e Upptecknat av: Walter Welin

Härad: L u g g u d e Adress:

~~XXXX~~ Socken: H ö g a n ä s S t a d . Berättat av: Fritz Bogren

Uppteckningsår: 1941 Född år 1864 i Höganäs

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Vad brukade man skrämna barnen med?

Svar: inte sotaren, inte läraren.

Skriv endast på denna sida!